

IX. Slovenská konferencia paliatívnej medicíny – Senec, 7. november 2025

Prekračovanie hraníc paliatívnej starostlivosti: od akútnej medicíny po etiku autonómie

MUDr. Andrea Škripeková, PhD.

Inštitút paliatívnej medicíny o.z., Bratislava

Paliat. med. liec. boles., 2025;18(2e):78-80

Deviata Slovenská konferencia paliatívnej medicíny, ktorá sa konala 7. novembra 2025 v Senci, potvrdila význam paliatívnej starostlivosti ako neoddeliteľnej súčasti moderného zdravotníctva. Podujatie vytvorilo priestor pre odborný dialóg o tom, ako efektívne prepájať teoretické poznatky s klinickou praxou a ako paliatívne princípy uplatňovať naprieč rôznymi úrovňami zdravotnej starostlivosti.

Odborný program, realizovaný pod záštitou MUDr. A. Škripekovej, PhD., a MUDr. K. Križanovej, sa sústredil na začlenenie paliatívnej starostlivosti do akútnej nemocničnej liečby, podporu autonómie pacienta v rozhodovacích procesoch a na zmysluplné nastavovanie liečby v situáciách závažného a nevyhlásiteľného ochorenia.

Konferenciu slávnostne otvoril minister zdravotníctva Kamil Šaško, ktorý zároveň poďakoval MUDr. Andrei Škripekovej za jej dlhodobý

a mimoriadny prínos k rozvoju paliatívnej medicíny na Slovensku. Odborný program bol tento rok obohatený aj o praktické workshopy, ktoré poskytli účastníkom priestor na prehĺbenie zručností a výmenu skúseností v komornom multidisciplinárnom prostredí.

Začlenenie paliatívnej starostlivosti do akútnej medicíny

Úvodné odborné bloky sa venovali novému uvažovaniu o priebehu starostlivosti pri vážnych, život limitujúcich diagnózach. Diskusia poukázala na potrebu včasného zapojenia paliatívnych princí-

pov už v akútnych fázach ochorenia, a to s cieľom zlepšiť kvalitu života pacientov a predchádzať neúčelnej alebo nadmernej liečbe.

Osobitná pozornosť bola venovaná úlohe podporných konziliárnych tímov v nemocničnom prostredí, ktoré umožňujú skorú identifikáciu paliatívnych potrieb pacienta a podporujú rozhodovanie založené na realistických cieľoch liečby. V tejto súvislosti zazneli aj príspevky reflektujúce význam otvorenia témy zomierania v špecializovaných medicínskych odboroch, ako sú nefrológia či intenzívna starostlivosť. Diskutovala sa potreba jasných a zrozumiteľných postupov pre rozhodovanie o obmedzení liečby v situáciách, keď ďalšie intervencie neprinášajú pacientovi primeraný benefit.

Akútne situácie, terénna starostlivosť a dostupnosť paliácie

Ďalší tematický okruh sa zameriaval na zvládanie akútnych a náhlych zdravotných stavov v teréne a v stacionárnych zariadeniach. Prednášky poukázali na význam rýchlej odbornej reakcie pri závažných symptómoch, ako sú dyspnoe alebo akútne krvácanie, ktoré výrazne ovplyvňujú prežívanie pacienta aj jeho blízkych.

Prezentované pilotné projekty zapájania paliatívnej starostlivosti do práce záchrannej zdravotnej služby ilustrovali trend rozširovania paliatívnej starostlivosti mimo nemocničné prostredie. Tento prístup zvyšuje dostupnosť odbornej pomoci a zároveň reaguje na potrebu kontinuity starostlivosti v prirodzenom prostredí pacienta.

Autonómia pacienta a etické rozhodovanie

Významnú líniu konferencie tvorili etické otázky spojené s autonómiou pacienta. Diskusia sa sústredila na koncept Medicínskej vôle ako nástroja, ktorý umožňuje rešpektovať hodnoty a preferencie pacienta aj v situáciách, keď je jeho schopnosť rozhodovať o sebe obmedzená.

Prednášky sa venovali legislatívnym rámcom tohto nástroja, ako aj jeho praktickému využitiu na urgent-

ných príjmov a jednotkách intenzívnej starostlivosti, kde býva rozhodovanie často ovplyvnené výrazným časovým tlakom. Z psychologického hľadiska bola táto téma významná najmä v kontexte podpory patientskej identity, dôstojnosti a znižovania stresu spojeného s neistotou a stratou kontroly.

Farmakoterapia a existenciálne aspekty utrpenia

Samostatný blok bol venovaný farmakoterapii v paliatívnej starostlivosti. Okrem štandardných terapeutických postupov sa pozornosť sústredila aj na inovatívne prístupy, vrátane psychedelikami asistovanej terapie, ktorá bola predstavená ako možný nástroj na zmierňovanie hlbokej existenciálnej úzkosti a psychického utrpenia u pacientov v pokročilých štádiách ochorenia.

Pre klinickú aj psychologickú prax mala zásadný význam téma cieleného znižovania alebo ukončovania zbytočných liekov. Racionalizácia polyfarmácie v terminálnych štádiách ochorenia prispieva k znižovaniu rizika nežiaducich účinkov liečby a zároveň podporuje komfort pacienta. Diskusiu doplnili aj úvahy o nutričných otázkach, ktoré majú výrazný vplyv na telesnú pohodu, psychickú stabilitu a celkovú kvalitu života.

Multidisciplinárny prístup a význam psychologickkej perspektívy

Konferencia opakovane zdôraznila, že paliatívna starostlivosť môže byť plnohodnotne realizovaná len v spolupráci dobre fungujúceho multidisciplinárneho tímu. Osobitne bol vyzdvihnutý prínos psychológa v procese spracovania straty, práce so strachom, úzkosťou a existenciálnymi otázkami, ktoré sa v paliatívnej situácii prirodzene vynárajú.

Rovnako významná bola úloha sociálnych pracovníkov pri koordinácii podpory a duchovných pri sprevádzaní pacientov v témach zmyslu, viery a konečnosti života. Osobitná pozornosť sa venovala naratívnej medicíne, ktorá bola predstavená ako účinný nástroj na zlepšenie komunikácie a na hlbšie, celostné porozumenie potrebám pacienta prostredníctvom jeho životného príbehu.

Záver

S veľkým potešením konštatujeme, že 9. Slovenská konferencia paliatívnej medicíny v roku 2025, organizovaná Inštitútom pre vzdelávanie v paliatívnej medicíne (INPAME), sa stala historicky najväčším stretnutím odborníkov na paliatívnu starostlivosť na Slovensku. Rekordná účasť 400 odborníkov, medzi nimi 123 lekárov vrátane zahraničných

hostí, 187 zdravotných sestier a pôrodných asistentiek a 82 ďalších zdravotníkov a pomáhajúcich profesií, je dôkazom rýchlo rastúceho záujmu o túto oblasť.

Deviaty ročník Slovenskej konferencie paliatívnej medicíny priniesol ucelený prehľad súčasných trendov v oblasti akútnej aj dlhodobej paliatívnej starostlivosti. Podujatie zdôraznilo význam prepájania medicínskej, psychologickkej, sociálnej a etickej perspektívy v starostlivosti o pacientov so závažným ochorením.

Konferencia zároveň potvrdila dlhodobý záväzok hlavného organizátora konferencie k vzdelávaniu zdravotníckych profesionálov a k podpore vysokej odbornej úrovne starostlivosti. Dôležitou súčasťou programu boli aj prakticky orientované workshopy zamerané na rozvoj komunikačných zručností a mapovanie hodnôt a preferencií pacienta, ktoré sa ukazujú ako kľúčové pre budovanie kvalitného terapeutického vzťahu a dôstojné sprevádzanie na konci života.

Mgr. Andrea Škripeková, PhD.
Inštitút paliatívnej medicíny o.z.,
Bratislava
info@inpame.sk

www.inpame.sk

 **INŠTITÚT
PALIATÍVNEJ
MEDICÍNY**